

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 9/8/ 2018
Αριθμ. Πρωτ.:676/101571

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από βροχοπτώσεις σε σιτηρά και κεράσια της ευρύτερης περιοχής των Γρεβενών»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 11/17.7.2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Σ. Βαρδαλής** και **Γ. Δελής** σας πληροφορούμε τα εξής:

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Κοζάνης, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν σε σιτοκαλλιέργειες στην ευρύτερη περιοχή των Γρεβενών δεν διαπιστώθηκαν ζημιές άμεσες, καλυπτόμενες από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. εξαιτίας των βροχοπτώσεων, αλλά αντιθέτως, ζημιές μη καλυπτόμενες από τον ανωτέρω Κανονισμό.

Πιο συγκεκριμένα, παρατηρήθηκε ποιοτική υποβάθμιση και πλάγιασμα στα σιτηρά, αίτιο όμως που δεν καλύπτεται από τον Κανονισμό Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α. όπου αναφέρεται ότι εξαιρούνται της ασφαλιστικής κάλυψης οι ζημιές από τις βροχοπτώσεις που προκαλούν πλάγιασμα ή ποιοτική υποβάθμιση στα σιτηρά.

Ωστόσο, οι ανωτέρω ζημιές δύναται να ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ. Ειδικότερα, οι ζημιές που προξενούνται στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων (θεομηνίες, ακραίες δυσμενείς συνθήκες και ασθένειες), εντάσσονται σε προγράμματα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ και ενισχύονται μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Πρέπει να επισημανθεί ότι, προκειμένου να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα πρέπει να ισχύουν τα κάτωθι:

- α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) το επόμενο χρονικό διάστημα της συγκομιδής και δίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΙΑΑΤ),

- β) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών και
- γ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Διευκρινίζεται ότι για τη σύνταξη του σχετικού φακέλου του προγράμματος θα πρέπει να συγκεντρωθούν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία (επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία, πορίσματα περιφερειακών επιτροπών, τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ την επόμενη χρονιά της ζημιάς κ.λπ.). Μετά τη σχετική επεξεργασία τους και εφόσον βέβαια πληρούνται οι προϋποθέσεις, εθνικές και ενωσιακές, υποβάλλεται ο σχετικός φάκελος στα συναρμόδια Υπουργεία και στην ΕΕ για έγκριση.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι η καταβολή των Κρατικών Ενισχύσεων σκοπό έχει τη συνέχιση της αγροτικής δραστηριότητας των παραγωγών στις γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις που υπέστησαν ζημιές, στηρίζοντας, με τον τρόπο αυτόν, την απώλεια του γεωργικού τους εισοδήματος για το επόμενο χρονικό διάστημα μετά τη ζημιά, έτσι ώστε το γεωργικό τους κεφάλαιο (φυτικό, πάγιο κ.λπ.) να επανέλθει σε παραγωγική δραστηριότητα.

Όσον αφορά τις ζημιές στις κερασοκαλλιέργειες που προξενήθηκαν από τις βροχοπτώσεις του Ιουνίου 2018 στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Γρεβενών, σημειώνεται ότι οι υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. έχουν ολοκληρώσει την διενέργεια των εκτιμήσεων. Στη συνέχεια θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Σχετικά με τη διενέργεια των εκτιμήσεων, σημειώνεται ότι οι εκτιμήσεις διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών. Στο ποσοστό της ζημιάς περιλαμβάνονται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, η οποία δημιουργείται από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτιών, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού.

Σημειώνεται, επίσης, ότι πέραν της αξιοπιστίας των εκτιμήσεων, στόχος του ΕΛ.Γ.Α. είναι και η ταχύτητα διενέργειάς τους, σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο, από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό.

Επιπλέον, ο ΕΛ.Γ.Α., για την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας των εκτιμήσεων, έχει προβεί στη στελέχωση των Υποκαταστημάτων του, συμπεριλαμβανομένου και του Υποκαταστήματος Κοζάνης, με εποχικό γεωτεχνικό προσωπικό, έως οκτάμηνης απασχόλησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (μέσω ΑΣΕΠ). Ειδικότερα, σημειώνεται ότι αυτή την περίοδο στα διάφορα Υποκαταστήματα του ΕΛ.Γ.Α, πέραν του μόνιμου προσωπικού, υπηρετούν επιπλέον 150 εποχικοί γεωτεχνικοί ενώ αναμένεται νέα έγκριση από τα εμπλεκόμενα Υπουργεία (Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών) για πρόσληψη με διαδικασίες του ΑΣΕΠ, άλλων 150 γεωτεχνικών το επόμενο διάστημα.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται φανερό ότι δεν συντρέχει λόγος ανησυχίας εκ μέρους των παραγωγών, καθώς στη διατύπωση του πορίσματος και, κατά συνέπεια, και στο ποσό της καταβληθείσας αποζημίωσης, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση της τελικής ζημιάς.

Αναφορικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων που δίδονται από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί η καταβολή των αποζημιώσεων στους παραγωγούς, που έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Διευκρινίζεται ότι κάθε στάδιο της προαναφερθείσας διαδικασίας χρειάζεται και τον ανάλογο χρόνο για να ολοκληρωθεί. Ωστόσο, ο Οργανισμός, εφόσον είναι εφικτό, καταβάλλει τις σχετικές αποζημιώσεις μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα από τη συγκομιδή του προϊόντος και εφόσον έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία του αρχείου ΟΣΔΕ. Επισημαίνεται ότι, σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη, οι εκκαθαρίσεις των ζημιών πραγματοποιούνται σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Σημειώνεται ότι με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ν. 3877/2010, καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους (χαλάζι, βροχοπτώσεις, παγετούς κ.λπ.) καθώς και, από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς.

Το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς, το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο, ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύσει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα– όσο και μετά τη ζημιά –με κατάλληλους ψεκασμούς– και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α. Για τον λόγο αυτόν, πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Επιπλέον, ο ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και το μεσοπρόθεσμο, πρέπει να υποβάλει σε καθορισμένες ημερομηνίες στο Υπουργείο Οικονομικών τις οικονομικές του καταστάσεις περί εσόδων-εξόδων, στις οποίες περιλαμβάνονται ο προϋπολογισμός του και η πορεία του.

Ως εκ τούτου, ο Οργανισμός, διασφαλίζοντας την οικονομική του θωράκιση, όπως απαιτεί η νομοθεσία, αλλά και τη συνεχή ροή καταβολής των αποζημιώσεων σε όλους τους παραγωγούς, επιλέγει τον πιο εφικτό και κατάλληλο τρόπο καταβολής των αποζημιώσεων, σεβόμενος τον προϋπολογισμό του και τα χρήματα των αγροτών, τα οποία αποτελούν έσοδα του Οργανισμού.

Η πρακτική της προκαταβολής της αποζημίωσης κατά 70% σε επίπεδο Επικράτειας, η οποία έχει ξεκινήσει από την περσινή χρονιά, έγινε επειδή στα προηγούμενα χρόνια υπήρχαν καθυστερήσεις στις πληρωμές, όταν απαιτούνταν αναθεώρηση του προϋπολογισμού. Με το μέτρο αυτό, υπολογίζεται ότι το σύνολο των ζημιωθέντων παραγωγών εισπράττει το 70% της αποζημίωσης, ενώ το υπόλοιπο 30% καταβάλλεται μετά το πέρας των εκκαθαρίσεων ή της διαδικασίας αναθεώρησης του προϋπολογισμού.

Κατόπιν τούτων, ο ΕΛ.Γ.Α για τις ζημιές στις καλλιέργειες που σημειώθηκαν κατά το έτος 2017 στην Π.Ε. Γρεβενών, έχει προχωρήσει στην καταβολή των αποζημιώσεων ύψους 430.000 ευρώ, περίπου, στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς και μετά την ολοκλήρωση της αναθεώρησης του προϋπολογισμού θα καταβληθεί άμεσα και το ποσό που εκκρεμεί. Η όλη διαδικασία είναι σε εξέλιξη.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και το Υπουργείο Οικονομικών προς τα οποία κοινοποιείται το παρόν έγγραφό μας με αντίγραφο της Ερώτησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
& Κοινωνικής Αλληλεγγύης (με αντίγραφο της ερώτησης)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Οικονομικών (με αντίγραφο της ερώτησης)
- Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Σ. Βαρδαλή
4. Βουλευτή κ. Γ. Δελή